

AZƏRBAYCAN VƏ İNGİLİS DİLLƏRİNDƏ FRAZEOLÖGİZMLƏRİN MAHIYYƏTİ

Frazeologiya (yunan συζή olub **phrasis** - ifadə və **logos** - təlim συζήndən ibarətdir) dildə myvcud olan bəfən frazeoloji birləşmələrin məcmusu deməkdir.

Dildə myvcud olan frazeoloji birləşmələr, əsas etibarilə, qeyri-sabit, daha doğrusu, qrammatik birləşmələrin əsası nda əmələ gəlir.

Hər bir dil mürəkkəb frazeoloji sistemə malikdir. Dildə frazeologizmləri tiplərə ayırmaq üçün əsas meyar həmin birləşmələrdəki sözlərin bir-birinə yanaşma və qovuşma dərəcəsidir. Frazeoloji vahidlərin komponentlərinin bir-birinə qovuşma dərəcəsi olduqca müxtəlifdir.

Dilçilikdə frazeoloji vahidlərin təsnifi müxtəlif istiqamətlərdə aparılır. Bunlardan birincisi “Frazeologiya nəzəriyyəsi”nin banisi İsveçrə dilçisi Şarl Ballinin frazeoloji vahidlərə verdiyi təsnifat frazeologiyanın inkişafına böyük təsir göstərmişdir. Onun, söz birləşmələrinə dair ilk kitabları “Üslubiyyatın xülasəsi” və “Fransız üslubiyyatı” olmuşdur. Ş.Balli özünün “Üslubiyyatın xülasəsi” kitabında söz birləşmələrinin ilk təsnifatını vermişdir. O, fransız dilində frazeologiyanın ənənəyə görə işlədilməsini qeyd edərək yazır ki, dildə bir sıra sözlər başqa sözlərə nisbətən bir-biri ilə daha sıx bağlılığa meyl edir. Ş.Balli söz birləşmələrini dörd qrupa bölmür: 1) sərbəst söz birləşmələri, 2) adi birləşmələr, 3) frazeoloji qrup, 4) frazeoloji birləşmələr.

1. Sərbəst söz birləşmələri – bu cür birləşmələrin hər bir üzvi ayrılıqda olduğu kimi birləşmə daxilində də öz müstəqilliyini saxlayır və parçalana bilər.

2. Adi birləşmələr – bu söz birləşmələrinin tərkibindəki sözlər qismən müstəqildir. Adi birləşmələrin tərkibində bəzi dəyişikliklər etmək mümkündür.

3. Frazeoloji qrup – bu söz birləşmələri nisbi müstəqilliyini saxlayan sözlərin köməyi ilə düzəlir. Frazeoloji qruplarda komponentlərin yenidən qruplaşdırılması mümkündür. Onun komponentlərinin qismən başqa sözlə əvəz edilməsinə yol verilir.

4. Frazeoloji birləşmələr – elementləri tamamilə bir-biri ilə sıx əlaqədə olan birləşmələrdir. Bu cür söz birləşmələrinin tərkibindəki sözlər öz mənalarını itirərək, birlikdə ümumi bir mənə ifadə edir. Frazeoloji birləşmələrin komponentlərinin dəyişdirilməsi qeyri-mümkündür.

Beləliklə, Ş.Balli söz birləşmələrini onların sabitlik dərəcəsinə görə müqayisə etmişdir. O, söz birləşmələrini sxematik olaraq bu qruplara bölmüş, lakin onların geniş şərhini verməmişdir. Ş.Balli özünün növbəti “Fransız dilinin üslubiyyatı” kitabında adi söz birləşmələrini və frazeoloji qrupu “ara tip” kimi adlandırmışdır. O, belə ifadələrə feli birləşmələri misal göstərmişdir. Sonradan o, söz birləşmələrinin yalnız iki qrupunu qeyd etmişdir: 1) sərbəst söz birləşmələri, 2) frazeoloji birləşmələr.

Qeyd etmək lazımdır ki, Ş.Balli “frazeoloji birləşmə” adı ilə nəzərdə tutduğu semantik qrupdan olan frazeoloji vahidlərin xarici cəhətinin xüsusiyyətindən bəhs edərək bunlarda üç əlamətin olduğunu göstərir:

1. Onların tərkibindəki sözlər ayrı yazılır.

2. Bu birləşmələrin tərkibindəki sözlər sabit sırada olur və onların komponentləri arasına başqa söz daxil etmək qeyri-mümkündür.

3. Bu tip birləşmələrin komponentlərindən heç birini başqa sözlə əvəz etmək mümkün deyil.

Akademik V.V.Vinoqradov rus dilinin materialı əsasında frazeoloji vahidləri “frazeoloji birikmələr”, “frazeoloji bitişmələr” və “frazeoloji birləşmələr” adı ilə üç semantik qrupa bölmür. Bunların hər birinin özünəməxsus əlamətini göstərir. O, frazeoloji birikmələrdən bəhs edərək yazır ki, bunların ümumi mənəsi ilə komponentlərinin mənəsi arasında heç bir yaxınlıq, əlaqə, hətta potensial əlaqə belə yoxdur. Bunların tərkib hissələri dildəki bir və ya digər sözlə eyni səs tərkibinə malik olsa da, bu cür qarşılıqlı əlaqə omonimlikdən başqa bir şey deyildir.

Frazeoloji bitişmə sözün potensial ekvivalentidir. Bu cəhətdən bunlar frazeoloji birikməyə yaxınlaşır, lakin öz mənə quruluşlarının mürəkkəbliyi, komponentlərinin mənə əlaqəsinin potensial şəkildə mövcud olması ilə frazeoloji birikmələrdən fərqlənir. Frazeoloji bitişmə xarici səs forması ilə sərbəst söz birləşməsinə uyğun gəlir. Frazeoloji birləşmədə sərbəst mənada olmayan sözlərin sinonimlərlə əvəz edilməsi mümkündür.

V.V.Vinoqradov bu bölgüsündə “frazeoloji birləşmə” adlandırılan qrup ilk baxışdan Ş.Ballinin təsnifatındakı “frazeoloji qrup” və ya “adi birləşmələr”ə oxşayır. Lakin, əslində bunlar bir-birindən kəskin sürətdə fərqlənir. Belə ki, V.V.Vinoqradovun bölgüsündə frazeoloji birləşmə səciyyəsi daşıyanların komponentlərindən biri ancaq məhdud sözlərlə frazeoloji cəhətdən “bağlı mənə” daşıyır. Ş.Ballinin təsnifatında isə, özünün qeyd etdiyi kimi “birləşmə parçalandıqdan sonra sözlər öz mənalarını saxlayır”.

Qeyd etmək lazımdır ki, V.V.Vinoqradovun söz birləşməsi şəklində olan və frazeoloji səciyyə daşıyan terminləri “frazeoloji bitişmələrə” aid edir və bunları həmin qrupdan olan frazeoloji vahidlərdən ayrıca nəzərdə tutmağın lazım gəldiyini yazır.

V.V.Vinoqradovun bu təsnifatı bir müddət həm rus dilinin, həm də bir sıra başqa dillərin frazeologiyasından bəhs edən əsərlərdə tamamilə məqsəduyğun sayılmış və olduğu kimi saxlanılmışdır.

Lakin son illərdə bir sıra dillərin frazeologiyası ilə daha dərindən məşğul olan tədqiqatçılar müəyyənləşdirmişlər ki, bu təsnifat özünü doğrultmur.

N.N.Amasova V.V.Vinoqradovun təsnifatı ilə razılaşmamışdır. O, V.V.Vinoqradovun bölgüsünün dərin təhlilini verərək yazır ki, buradakı təsnifat vahid bir prinsipə əsaslanmır, belə ki, iki əvvəlki semantik qrup (frazeoloji birikmə və frazeoloji bitişmə) komponentlərinin mənəsindən asılı olmayaraq, ümumi mənalarının dərk edilməsi dərəcəsinə görə müəyyənləşdirildiyi halda, “frazeoloji birləşmələr” adı ilə üçüncü qrupa aid edilənlər tərkibindəki sözün başqa leksik vahidlərlə məhdud şəkildə birləşməsi əlamətinə görə səciyyələndirilir. N.N.Amasova yazır ki, V.V.Vinoqradovun frazeologiya ilə əlaqədar olan məqalələrindən frazeologiyanın bir sıra ümumi məsələləri, o cümlədən frazeoloji vahidin daxilən ayrılıqda formalaşması problemi, frazeoloji vahidlərin tərkib hissələrinin müxtəlif tiplərinin müəyyənləşdirilməsi kimi məsələlər nəzərə alınmamışdır. Sonra N.N.Amasova V.V.Vinoqradovun “frazeoloji vahiddə onun ümumi məzmununun müəyyənləşməsi üçün kiçik bir işarə belə olarsa, frazeoloji birikmə haqqında danışmaq olmaz” cümləsini xatırladaraq yazır ki, burada frazeoloji vahidlərin mənalarının dərk edilməsi haqqındakı fikir digər faktları ilə obyektiv şəkildə əsaslandırılmır. Belə ki, V.V.Vinoqradovun özü daxilində daşdıqları ümumi mənəyə zəif də olsa işarə olan frazeoloji vahidləri frazeoloji birikmə hesab edir. Daha sonra, N.N.Amasova qeyd edir ki, V.V.Vinoqradovun “frazeoloji bitişmənin mənəsi onun komponentlərinin

DİL VƏ ƏDƏBİYYAT.

mənası ilə bağlı deyildir” fikri inandırıcı deyildir. Əgər nitq prosesində biz əvvəlcədən məlum olan idiomatik birləşmənin mənasını başa düşə biliriksə, deməli, burada həlledici onun komponentlərinin mənası ilə əlaqədar olaraq dərk edilməsidir.

N.N.Amasova frazeoloji vahidin əsas xüsusiyyəti olan sabitlik məsələsini, idiomatikliyini, mahiyyətini və bunların sadəcə olaraq dildə təkrar edilən ənənəvi birləşmələrdən fərqi tam genişliyi ilə öz monoqrafiyasında dolğun şəkildə işıqlandırmışdır. O, ingilis dili materialı əsasında “frazeologiya və kontekst” məsələsini də geniş şəkildə işıqlandırmışdır ki, bu da dilin frazeoloji təsnifində əsas meyarlardan biri kimi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

N.M.Şanski isə təsnifatı daha da genişləndirərək sabit söz birləşmələrinin üç deyil dörd tipini qeyd etmişdir. O, sabit söz birləşmələrinin frazeoloji birləşmələr, frazeoloji bitişmələr, frazeoloji birləşmələr və frazeoloji ifadələr qruplarını qeyd etmişdir. O, sözlərin həqiqi mənası üzərində yaranıb, öz lüğəvi tərkibinə və qrammatik qovuşmasına görə möhkəm, həm də aydın sabit söz birləşmələrini frazeoloji ifadələr adlandırmışdır. N.M.Şanski düşünür ki, frazeoloji ifadələrin ümumi mənası onun tərkibinə daxil olan sözlərin mənası ilə bağlıdır. Məsələn: Live and learn “bəşikdən qəbrə qədər öyrən!”.

İngilis dilinin frazeologizmləri aşağıdakı kimi təsnif olunmuşdur:

Frazeoloji birləşmə.

Tərkibindəki sözlərin müstəqil mənalarnı tamamilə itirməsi nəticəsində əmələ gələn sabit söz birləşmələrinə frazeoloji birləşmələr deyilir. Dilçilikdə bu tip sabit söz birləşmələri idiomlar da adlandırılır. Bu söz birləşmələrin əsas əlaməti onların semantik cəhətdən bütövlüydür. Dildə xüsusi səciyyə daşıyan bu birləşmələr onun frazeologiyasının əsasını təşkil edir. Frazeoloji birləşmələrə aşağıdakı söz birləşmələrini misal göstərmək olar:

Kick the bucket “ölmək”; send smb. to conventry “bir kəsi baykot etmək”, “bir kəsə əlaqəni kəsmək”; at bay “çıxılmaz vəziyyət”; be at somebody’s beck and call “qulluğunda həmişə hazır olmaq” = “əmrə hazır olmaq”; to be all thumbs “yöndəmsiz”, “yaraqsız”; to rain cats and dogs “şiravarən yağış yağmaq”; kilkeny cats “qatı düşmənlər”.

Frazeoloji birləşmələr onları təşkil edən komponentlərinin məcazi mənalarnı əsasında əmələ gəlir. Bu cür birləşmələrin bədiilik xüsusiyyətləri yalnız tarixi-nöqtəyi nəzərdən açıqlanır. Məsələn: “bay” sözünün mənası “tupik” (ş. dəniz quşu), “beck” sözünün mənası isə “qollarını çırpmaq”-dır. Bu sözlər arxaizmlərdir və yalnız yuxarıda göstərdiyimiz frazeologizmin tərkibində işlənir. Və yaxud digər bir misala baxaq “to be all thumbs” frazeologizmi “one’s fingers all thumbs” frazeologizminin əsasında əmələ gəlmişdir. “Kilkenny cats” frazeologizmi bir əfsanədən götürülmüşdür. Əfsanəyə görə Kilkenny və Irishtown arasında XVIII əsrdə müharibə olub və bu müharibə hər iki şəhərin dağılması ilə nəticələnib. “Send smb. to Conventry” frazeologizmi Klarendonun “The history of the Great Rebellion and Civil Wars in England” kitabında götürülmüşdür. İngilis inqilabı dövründə Konventri şəhərində bir həbsxana yerləşirdi ki, orada yalnız güclü monarxlar saxlanılırdı. Göstərdiyimiz bu frazeologizm də bununla əlaqədar olaraq yaranmışdır.

Beləliklə frazeoloji birləşmələrdə həqiqi məna ilə məcazi məna arasındakı əlaqə itir və məcazi məna onlar üçün ön plana keçir. Frazeoloji birləşmələrin aşağıdakı xüsusiyyətləri var:

1. Frazeoloji birləşmələrin komponentləri sırasına arxaizmlər də daxil ola bilər.
2. Bu tip birləşmələri sintaktik cəhətdən parçalanmaq mümkün deyildir.
3. Onların komponentlərinin yerlərini dəyişdirmək əksər hallarda qeyri-mümkündür.
4. Bu birləşmələrin tərkibinə söz daxil ola bilmir.
5. Frazeoloji birləşmələrin tərkibindəki sözlər öz leksik mənalarnı itirərək onların komponentlərinə çevrilir və ümumi bir mənanı ifadə edir. Məsələn: “kick the bucket” – “to die”; “send smb to Conventry” – “to ignore”.

Frazeoloji bitişmə.

Bəzi sabit söz birləşmələrinin tərkibindəki sözlərdən birinin həqiqi mənası az da olsa, nəzərə çarpır. Bu tip birləşmələr frazeoloji bitişmələr adlanır. Frazeoloji bitişmələrə aşağıdakı söz birləşmələrini misal göstərmək olar:

To spill the beans “sirr vermək”; to burn bridges “körpüləri yandımaq”; to throw dust into smb’s eyes “bir kəsin başını aldatmaq”; to point the devil blacker than he is “şişirtmək”; to put a spoke in somebody’s wheel “bir kəsə mane olmaq”, “əngəl törətmək”; to hold one’s cards close one’s chest “bir şeyi sirr olaraq saxlamaq”, “ağzını bərk tutmaq”, “susmaq”; to be narrow in the shoulders “zarafət başa düşməyən”; to gild refined gold “boş yerə çalışmaq”; to stick like a leech “zəli kimi yapışmaq”; broad shoulders “ənli kürək”; more or less “qismən”, “müəyyən dərəcədə”; out of the frying pan into the fire “yağışdan çıxıb yağmura düşmək”.

Frazeoloji bitişmələr bədiilik və məcazilik baxımından qismən frazeoloji birləşmələrə bənzəyirlər. Frazeoloji bitişmələri başa düşmək üçün onun komponentlərini məcazi mənada dərk etmək lazımdır. Məsələn: make a mountain out of a molehill frazeologizmi “qarısqadan fil düzəltmək” (bir şeyi çox şişirtmək) mənasını verir. Burada molehill sözü “çox kiçik” mənasında, mountain sözü isə “çox böyük” mənasında dərk edilir.

Frazeoloji bitişmələr omonim ola bilər, yəni onlar həm həqiqi, həm də məcazi məna ifadə edə bilirlər. Məsələn: It was very tiresome as I had to swim against the current cümləsinin tərcümsi belə olacaq: Axının əksinə üzmək çox yorucu idi. Bu cümlədə “to swim against the current” birləşməsi “axının əksinə üzmək” mənasını verir. Bu birləşmənin məcazi mənası isə “bir kəsə qarşı çıxmaq (getmək)”, “bir kəsin əksinə getmək”dir.

Frazeoloji birləşmə.

Bəzi sabit söz birləşmələrinin tərkibindəki sözlərdən biri mütləq öz həqiqi mənasında işlənir, o biri söz isə ondan asılı vəziyyətdə olur, yəni bu tip birləşmələrin tərkibinə həm müstəqil, həm də frazeoloji məna daşıyan sözlər daxildir. Dilçilikdə bu cür sabit söz birləşmələri frazeoloji birləşmələr adlandırılır. Məsələn: a bosom friend “ürək dostu”; to frown one’s eyebrows “qaşlarını çatmaq”; a Sisyphian labour “sizif əməyi”; Adam’s apple “xirtək”; rack one’s brains “baş sındırmaq”; to pay attention to somebody “bir kəsə diqqət yetirmək”; Augean stables “avgin tövlələri”; Homeric laughter “homer gülüşü”; Achilles’ heel “axilles dabanı”.

Frazeoloji birləşmələrin aşağıdakı xüsusiyyətləri var:

1. Frazeoloji birləşmələrin komponentlərindən birini dəyişmək mümkündür. Məsələn: a bosom friend “ürək dostu”, bosom buddy “yaxın yoldaş”.
2. Bu birləşmələrin əsas tərəfini onun sinonimi ilə əvəz etmək olar. Məsələn: pitched battle “amansız döyüş”, fierce battle “sərt döyüş”, “qızgın döyüş”.
3. Onların komponentlərinin yerini dəyişmək mümkündür. Məsələn: Sisyphian labour “sizif əməyi” ə labour of Sisyphus.

4. Bu tip birləşmələrin komponentlərindən birinin müstəqil, digərinin isə asılı olması mütləqdir. Məsələn: a bosom friend “ürək dostu”, yəni insana yaxın yalnız onun dostu ola bilər, düşməni yada bir başqası ola bilməz.

Frazeologimlərin öyrənilmə tarixi, onların mahiyyəti, ingilis dilinin alınma frazeologizmləri və bu dildəki frazeologizmlərin azərbaycan dilinə tərcüməsi haqqında danışıqlarımızı yekunlaşdıraraq aşağıdakı nəticələrə gəlmək mümkündür:

Dilçilik ədəbiyyatında frazeologiyanın tədqiqat obyektindən bəhs edən müəlliflərin bir qismi onu geniş mənada, bir qismi isə dar mənada nəzərdə tutmuşlar. Birinci qrupa ümumiyyətlə hər hansı bir dildə hazır şəkildə olan söz birləşmələrinin hamısını frazeologiya hesab edənlər daxildir. İkinci qrupa isə dildə hazır şəkildə olan söz birləşmələrinin hamısını deyil, onlardan nitq və ya dil vahidlərinə ekvivalent olub, komponentləri mənə və quruluşca parçalanmayan qismini frazeologiya adlandıran müəlliflər daxildir. Bütün bu dilçilərin əsərlərində irəli sürülən bir sıra fikirlər və göstərilən dil faktları dilçiliyin frazeologiyaya sahəsinin tədqiqində müəyyən əhəmiyyətə malikdir. İstər dildə hazır şəkildə olan söz birləşmələrinin hamısını frazeologiya hesab edən, istərsə də dildəki söz birləşmələrinin hamısını deyil bir qismini frazeologiya hesab edən dilçilərin çoxu frazeologiyayı üslubiyatın tədqiqat obyektini kimi nəzərdə tuturlar.

Son illərdə bir tərəfdən frazeologiya üzərində daha mükəmməl tədqiqat aparən mütəxəssislərin dəlilləri, digər tərəfdən, türk dilləri faktlarının dərinlən öyrənilməsi tədqiqatçıları bu qənaətə gətirmişdir ki, dilçilik fənlərindən biri kimi frazeologiyanın dar mənada götürülməsi tamamilə məqsədə uyğundur.

Dilçilikdə frazeoloji vahidlərin təsnifi müxtəlif istiqamətlərdə aparılmışdır. Bunlardan Ş.Ballin, V.V.Vinoqradovun, N.N.Amosovanın təsnifatı müxtəlif dillərin frazeologiyasının tədqiqat olumunmasında böyük rol oynamışdır. Ş.Balli və V.V.Vinoqradovun təsnifatı bir müddət bir sıra başqa dillərin frazeologiyasından bəhs edən əsərlərdə tamamilə məqsədə uyğun sayılmış və olduğu kimi saxlanılmışdır. Lakin son illərdə bir sıra dillərin frazeologiyası ilə daha dərinlən məşğul olan tədqiqatçılar müəyyənləşdirmişlər ki, bu dilçilərin təsnifatı özünü doğrultmur. N.N.Amosova V.V.Vinoqradovun təsnifatı ilə razılaşmamışdır. O, frazeologizmləri “frazeoloji birləşmələr”, “frazeoloji bitişmələr” və “frazeoloji birləşmələr” adı ilə üç semantik qrupa bölür. Bunların hər birinin özünəməxsus əlamətini göstərir. N.M.Şanski isə bu təsnifatı daha da genişləndirərək sabit söz birləşmələrini üç deyil, dörd semantik qrupa bölür. O, sabit söz birləşmələrinin frazeoloji ifadələr qrupunu da qeyd edir. Dilçilikdə N.N.Amosovanın təsnifatı daha məqsədə uyğun hesab edilmişdir.

Digər dillərdə olduğu kimi, ingilis dilinin də frazeologiya dünyası çox böyük və müxtəlifdir. Bu dilin frazeologizmlərlə zənginləşməsində Bibliyanın, roma, yunan əfsanələrinin, bədii ədəbiyyatın və başqa dillərin rolu olmuşdu. Qədim dövrlərdən indiyədək Bibliya insanlar tərəfindən ən çox oxunan kitab olduğu üçün ingilis dilindəki frazeologizmlərin əksəriyyəti Bibliyadan götürülmüşdür. Bibliyadan götürülmüş frazeologizmlər bibleizmlər adlandırılır. İngilis dilinin lüğət tərkibi bibleizmlərlə yanaşı şekspirizmlər və ingilis ədəbiyyatından götürülmüş frazeologizmlərlə zəngindir. Bu dildəki frazeologizmlərin müəyyən bir qismi İngiltərəyə ABŞ-dan gətirilmişdir. Amerika mənşəli bu frazeologizmlərin əksəriyyəti amerika bədii ədəbiyyatından alınmış frazeologizmlərdir. Bunlardan əlavə ingilis dilinin frazeologizmləri sırasına fransız, ispan, italyan, alman, ərəb, çin dillərindən alınmış frazeologizmlər də daxildir. Alınma frazeologizmlərinin bir qismi nisbətən dəyişdirilərək müasir formada ingilis dilinin lüğət tərkibinə daxil edilmişdir. Bütün bu frazeologizmlər ingilis dilinin zənginləşməsinə xidmət edir.

İngilis dili frazeologizmlərin azərbaycan dilinə tərcüməsi çox çətin və məsuliyyətli işdir. Bu çətinliklər ingilis dili ilə azərbaycan dilininin lüğət tərkibi və qrammatik quruluşu arasındakı fərqləndirən irəli gəlir.

Beləliklə hər bir dil bu və ya digər frazeologizmi özünəməxsus şəkildə dərk edir. Buna görə də tərcüməçi dillər arasındakı fərqi dəqiq şəkildə öyrənməyə borcludur. Bir sözlə tərcümə olunan ayrı-ayrı frazeoloji ifadələr həm orijinal zəmindən qoparılmamalı, həm də bu ifadə ilə azərbaycan dilinin oxucusu arasında nəzərə çarpacaq ögeylik olmamalıdır.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat siyahısı

1. Bayramov H. Azərbaycan dili frazeologiyasının əsasları. Bakı, 1978.
2. Hacıyeva Ə. H. İngiliscə-azərbaycanca frazeoloji lüğət Bakı, 2006.
3. Həsənov H. Azərbaycan dilinin frazeologiyası. Bakı, 1979
4. <https://www.britishcouncil.az/english>
5. www.translit.az/ELEKTRON%20KITABXANA/.../Sahile_Mustafayeva-dioms.doc

Açar sözlər: frazeoloji birləşmə, frazeoloji vahid, ingilis dili, tərcümə, ifadə vasitələri

Key words: phraseological unit, English, translation, means of expression.

Ключевые слова: фразеологическая единица, английский язык перевод, средства выражения

Means of expression of the English phraseological units in Azerbaijani language

Summary

All these phraseological units serve to enrich the English language. The translation of English phraseological units into Azerbaijani is a very difficult and responsible task. These difficulties arise because of the difference between the vocabulary and composition of the Azerbaijani and English languages. The interpreter uses different types of translation in order to give the similar translation in Azerbaijani. They include the equivalent, analogue, description, keyword or letter, antonym, common, parallel translation. While translating differences between the languages should be accurately studied. In other words, the phraseological expressions that are translated in one word should not be dropped from the original ground, nor should there be a striking tendency between the reader of the Azerbaijani language.

Резюме

Средства выражения английских фразеологических единиц на азербайджанском языке

Фразеологизмы служат для обогащения словарного состава английского языка. Перевод английской фразеологии на азербайджанский язык является очень сложной и ответственной задачей. Трудности возникают из-за разницы лексического состава и грамматического строя английского азербайджанского языков. Интерпретатор использует такие виды переводов, как эквивалент, аналоговый описатель, буквенный или калькированный, параллельный переводы. В следует тщательно изучать некоторых различия, возникающее при переводе, случаях фразеологические выражения, которые переводятся одним словом, не следует отбрасывать с оригинала. Это не должно быть чутким азербайджанскому читателю.

DİL VƏ ƏDƏBİYYAT.

RƏYÇİ: dos.L.Ələkbərova